

Met deze toelating is er weer een effectief middel tegen spint

Chrysantenteler ontvangt nieuw spint

Spint is een lastig probleem in de chrysantenteelt. De schade kan enorm zijn. Het beschikbare middelenpakket is smal. Resistentie ligt op de loer. Het nieuwe middel Borneo, dat een toelating heeft in snijbloemen, tomaat en aubergine, wordt dan ook met open armen ontvangen. Chrysantenteler Teun van der Lugt wil het middel dit seizoen gaan gebruiken om zijn chrysanten af te spuiten.

TEKST EN BEELD: MARLEEN ARKESTEIJN

VDL Fleurs van chrysantenteler Teun en zijn vader Gerrit van der Lugt uit Naaldwijk is het afgelopen jaar verdubbeld in omvang. In 2001 bouwde hij 3,6 ha nieuw tegenover het oude bedrijf waar zijn opa ooit startte. In 2009 bouwde hij er nog eens 3,8 ha naast. Twee mooie vierkante blokken naast elkaar. De beide bedrijven hebben ieder hun eigen chrysanten en sorteermachines.

Richard van Spronsen: "Na toepassen zit je niet gelijk op nul. Na een week zit je op ongeveer 70 procent reductie, daarna gaan de aantallen spint nog verder omlaag."

Op het oudste bedrijf groeien de witte 'Baltica's. Op het nieuwe bedrijf staat een breder assortiment. "We willen de markt veroveren met een breder pakket", vertelt Teun van der Lugt. "Nu staat er 'Reagan Sunny' en 'White'. Daarna telen we 'Reagan Sunny' en de nieuwe cultivar 'Airco'."

Met het oude bedrijf richt de teler zich op de Engelse boekettenmarkt. Hij weet dit, tot wederzijds voordeel, uit te buiten door op verschillende fronten te werken aan een lagere kostprijs. "Omdat 65 gram per tak voldoende is voor een boeket kunnen we sneller telen en iets dichter planten. We leveren de bloemen in een doos met folie in plaats van ingehoesd. Zo besparen we veel op arbeid, zowel hier als op het boekettenbedrijf dat geen hoezen hoeft te verwijderen. Op het nieuwe bedrijf wil Van der Lugt gaan leveren aan de Russische en Engelse boekettenmarkt.

Terug naar nul

De chrysantenteler streeft al een paar jaar naar een meer geïntegreerde aanpak. Dat betekent dat hij aan het begin van de winter op nul tripsen wil zitten met zijn aantasting door chemisch in te grijpen. "Als we eenmaal schoon zijn, willen we vier weken lang met onze tellingen op nul zitten. Dat is ongeveer van november tot en met januari voordat we met het hele bedrijf rond zijn."

Bijkomend voordeel is dat de druk van buiten in die periode heel laag is en de luchtramen meer gesloten blijven. "Dat doen we om resistentie tegen te gaan. In februari, maart stappen we over van chemisch naar geïntegreerd. Dat doen we tot ongeveer tien dagen voor de oogst. Dan spuiten we het gewas schoon, want onze afnemers willen geen bestjes vinden."

Geïntegreerde aanpak

VDL Fleurs heeft te maken met drie plagen: mineervlieg, tripsen en spint. "Mineervlieg is lastig, maar die problemen zijn op ons

bedrijf minder, doordat de druk van de mineervlieg de laatste jaren minder is. Spint is goed te bestrijden met de roofmijt *Phytoseiulus persimilis*."

Iemand strooit de roofmijten met de hand uit, ongeveer drie weken na het planten als de bladbedekking 60 tot 65% is. Het kost ongeveer een à anderhalf uur om de biologie uit te zetten, maar dat is tegelijkertijd een goede gewascontrole. "Trips is lastiger te bestrijden. Daarvoor gebruiken we BotaniGard. Er zijn weinig goede middelen voor in de geïntegreerde teelt. Daarom zijn we heel blij met het nieuwe spintmiddel Borneo, dat we gaan gebruiken om af te spuiten."

Nieuw spintmiddel

"De afgelopen jaren is het middelenpakket tegen spint eerder smaller dan breder geworden. Met de toelating van Borneo in snijbloemen, tomaat en aubergine onder glas hebben we weer een effectief middel tegen spint. Het middel heeft een ander werkingsmechanisme dan de andere acariciden en behoort tot een nieuwe chemische groep", legt Ron van den Beukel, Crop Manager Glastuinbouw bij BASF uit.

"De werkzame stof is etoxazole, een insecten groeiregulator die de ontwikkeling van chitine remt en zo de vervelling naar het volgende stadium in de levenscyclus onmogelijk maakt. Het middel is effectief tegen eieren, larven en nimfen van spintmijten en maakt de volwassen vrouwtjes steriel. Het middel werkt direct via contactwerking van de spuitvloeistof en indirect door opname vanuit het gewas."

De dosering is 0,05% bij voorkeur bij de aanvang of aan het einde van de teelt en maximaal 0,5 liter per ha. Het is een zacht middel dat geen bloemverkleuring of bladverbranding geeft.

De levenscyclus van de spintmijten is kort en de aantallen nakomelingen groot. Daarom ligt resistentie op de loer. Van

Ron van den Beukel (links) tegen Richard van Spronsen en teler Teun van der Lugt (rechts): "Met de toelating in snijbloemen, tomaat en aubergine onder glas hebben we weer een effectief middel tegen spint."

den Beukel adviseert daarom het middel slechts één keer per teelt toe te passen. "Dan kunnen we het nog lang gebruiken als aanvulling op het beschikbare pakket aan gewasbeschermingsmiddelen."

Afspuiten

De firma Van Iperen is een van de klanten van licentiehouder BASF. Toen Van der Lugt van het nieuwe middel hoorde, heeft hij gelijk Richard van Spronsen van deze toeleverancier gebeld of het middel al beschikbaar was. Vorig jaar heeft hij daarvoor al even ervaring op kunnen doen met het middel.

Eind mei, begin juni stopte de teler met de geïntegreerde aanpak omdat hij teveel last had van trips. Hij is rond oktober, toen het in de markt verkrijgbaar was, gestart met dit nieuwe middel. Dit jaar wil hij het gaan gebruiken in de geïntegreerde teelt als afsputmiddel op beide bedrijven. "Het is goedkoper dan de huidige afsputmiddelen en het is goed. Je moet er alleen de tijd voor nemen en tien tot veertien dagen voor de oogst spuiten", vertelt de chrysantenteler.

Het middel heeft een trage aanvangswerking en een lange nawerking op de mijten.

Van Spronsen vult aan: "Na toepassen zit je niet gelijk op nul. Na een week zit je op ongeveer 70 procent reductie. Daarna gaan de aantallen spint nog verder omlaag. Maar ik heb geen teler gehoord die niet enthousiast is, ondanks de langzame werking. En dat geldt ook voor toepassing in gerbera en roos".

Nevenwerking op biologie

Guido Sterk, coördinator van het nevenwerkingsonderzoek bij R&D Biobest heeft gekeken naar mogelijke nevenwerking van dit nieuwe middel op hun producten. "Uit ons onderzoek blijkt dat hommels geen probleem hebben met direct contact of contact via stuifmeel. Bij een honderdste verdunning zijn er geen problemen via het suikerwater. Voor alle zekerheid geven we wel het advies de hommelnesten te sluiten op het moment van toepassen."

Ook heeft hij gekeken naar de effecten op verschillende roofmijten. "Het middel

heeft tot twee weken na toepassing effect op roofmijten. Wanneer telers twee weken wachten met het uitzetten van hun roofmijten, is er geen probleem. Hét grote voordeel boven andere acariciden is dat dit middel het volwassen stadium ongemoeid laat. Er is daardoor nog voldoende voedsel over voor de roofmijten die uitgezet worden."

Het nieuwe middel Borneo is een acaricide. De werkzame stof is etoxazole. Dit is een insectengroeiregulator die de ontwikkeling van chitine remt en zo de vervelling naar een volgend stadium van de levenscyclus onmogelijk maakt. Als zodanig is het middel effectief tegen eieren, larven en nimfen van spintmijten. Het middel is veilig voor het gewas en is goed toepasbaar in een geïntegreerd systeem.

SAMENVATTING